
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۵۴

برج

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۵۴، «برج» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «برج» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «برج» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۵۴
ریشه	برج
تعداد تکرار	۳
تعداد مشتقات	۳
تعداد ریشه مرتبط	۳۱

فهرست مشتقات

۱. اَبْرَحَ (۱)   ۲. اُبْرُحُ (۱)   ۳. نَبْرَحَ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ابو (۲)	۷. انن (۱)	۱۴. خلص (۱)	۲۱. فرط (۱)	۲۸. وثق (۱)
۲. اخذ (۱)	۸. بحر (۱)	۱۵. خیر (۱)	۲۲. قبل (۱)	
۳. اذن (۱)	۹. بلغ (۱)	۱۶. رجع (۱)	۲۳. قول (۳)	۲۹. وله (۲)
۴. ارض (۱)	۱۰. جمع (۱)	۱۷. عكف (۱)	۲۴. کبر (۱)	
۵. الله (۲)	۱۱. حتی (۳)	۱۸. علم (۱)	۲۵. مضى (۱)	۳۰. یوسف (۱)
۶. اله (۲)	۱۲. حقب (۱)	۱۹. فتو (۱)	۲۶. موسى (۲)	
	۱۳. حکم (۲)	۲۰. فقی (۱)	۲۷. نجو (۱)	۳۱. یئس (۱)

فهرست آیات

۱. { یوسف - ۸۰ } فَلَمَّا اسْتَيْسُّوا مِنْهُ خَلَّصُوا نَجِيًّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ آبَاءَكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرِحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ
۲. { الكهف - ۶۰ } وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِفَتَاهُ لَا أَبْرِحْ حَتَّى أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقْبًا
۳. { طه - ۹۱ } قَالُوا لَنْ نَبْرِحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّى يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَى